

תרגיל בית 10 במבנים אלגבריים 89-214 סמסטר א' תשע"ט

שאלה 1. תהינה $G_1, \dots, G_n$ חבורות ותהינה $H_1, \dots, H_n$ תת-חבורות נורמליות שלהן בהתאמה (כלומר $H_i \triangleleft G_i$ לכל i).

א. הוכיחו כי $H_1 \times \dots \times H_n \triangleleft G_1 \times \dots \times G_n$.

ב. הוכיחו כי $(G_1 \times \dots \times G_n) / (H_1 \times \dots \times H_n) \cong G_1/H_1 \times \dots \times G_n/H_n$.

ג. רשות: תהינה G, H חבורות. הוכיחו כי $\text{Inn}(G) \times \text{Inn}(H) \cong \text{Inn}(G \times H)$.

שאלה 2. תהי G חבורה ותהינה H, K תת-חבורות נורמליות המקיימות $H \cap K = \{e\}$. הוכיחו כי G איזומורפית לתת-חבורה של $G/K \times G/H$.

שאלה 3 (משפט האיזומורפיזם השלישי). תהי G חבורה, תהינה $H, K \triangleleft G$ תת-חבורות נורמליות, ונניח $H \subseteq K \subseteq G$, אז

$$(G/H) / (K/H) \cong G/K$$

הוכיחו את המשפט בעזרת משפט האיזומורפיזם הראשון לפי ההדרכה. כחימום, קודם כל ודאו שאתם מבינים למה $H \triangleleft K$ ולמה טבעי להגדיר הומומורפיזם $f: G/H \rightarrow G/K$ לפי $f(gH) = gK$.

א. הוכיחו ש- f מוגדר היטב. כלומר, שאם $g_1H = g_2H$, אז $f(g_1H) = f(g_2H)$.

ב. הוכיחו ש- f הומומורפיזם.

ג. הוכיחו ש- f על.

ד. הוכיחו כי $\ker f = K/H$.

ה. הסיקו את הדרוש לפי משפט האיזומורפיזם הראשון.

שאלה 4. נסתכל על החבורה S_4 . נגדיר תת-קבוצה שלה

$$V = \{\text{id}, (1\ 2)(3\ 4), (1\ 3)(2\ 4), (1\ 4)(2\ 3)\}$$

שנקראת חבורת הארבעה של קליון.

א. הוכיחו כי $V \triangleleft S_4$.

ב. מצאו סדרה של תת-חבורות

$$\{\text{id}\} = G_n \triangleleft G_{n-1} \triangleleft \dots \triangleleft G_1 \triangleleft G_0 = S_4$$

כך שלכל i מתקיים $G_{i+1} \triangleleft G_i$, וגם לכל i המנה G_i/G_{i+1} היא חבורה ציקלית. רמז: העזרו בסעיף הקודם ובתת-חבורה נורמלית מוכרת אחרת של S_4 .

שאלה 5. נראה שאיזומורפיות בתת־חבורות נורמליות ובחבורות המנה ביחד עדין לא גורר איזומורפיות בחבורה "למעלה".

א. תנו דוגמה לחבורה אבלית G_1 ולחבורה לא אבלית G_2 , שיש להן תת־חבורות נורמליות $H_1 \triangleleft G_1$ ו- $H_2 \triangleleft G_2$, כך שמתקיים $H_1 \cong H_2$ וגם $G_1/H_1 \cong G_2/H_2$. רמז: אפשר למצוא דוגמאות כאלו כבר לחבורות מסדר 6 או 8.

ב. כמו בסעיף הקודם, אבל הפעם נדרוש ששתי החבורות G_1, G_2 הן אבליות ולא איזומורפיות. רמז: אפשר לבחור חבורות מסדר p^2 עבור p ראשוני.

שאלה 6. תהי G חבורה שבה לכל $x, y \in G$ מתקיים $x^{2019}y^{2019} = (xy)^{2019}$. נסמן שלוש תת־קבוצות

$$\begin{aligned} A &= \{g^{2019} \mid g \in G\} \\ B &= \{g^{2018} \mid g \in G\} \\ C &= \{g \mid g \in G, g^{2019} = e\} \end{aligned}$$

א. הוכיחו $A, B, C \triangleleft G$. צריך להוכיח שהן תת־חבורות, וגם שהן נורמליות. רמז: כדאי לא לעבוד קשה ולהעזר בהומומורפיזמים.

ב. הוכיחו שכל איברי A מתחלפים עם כל איברי B . באופן שקול, הוכיחו שלכל $x, y \in G$ מתקיים $x^{2019}y^{2018} = y^{2018}x^{2019}$.

ג. הוכיחו שלכל $g, h \in G$ מתקיים $(ghg^{-1}h^{-1})^{2019 \cdot 2018} = e$.

בהצלחה!